

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АГРОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРОГРАМА

XXIX науково-практична конференція аспірантів, магістрів та студентів

Всеукраїнської наукової конференції аспірантів, магістрів та студентів

**“НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ В АГРАРНИЙ НАУЦІ:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ”**

Вінниця 2015

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АГРОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРОГРАМА

Всеукраїнської наукової конференції аспірантів, магістрів та студентів

“НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ В АГРАРНИЙ НАУЦІ:

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ”

19 березня 2015 р.

Вінниця 2015

Порядок роботи конференції

1. ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Початок роботи об 13⁰⁰, ауд. 2220

2. СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

Початок об 14⁰⁰, аудиторії:

Секції:

1. Ґрунтознавства, землеробство та агрохімії	2512
2. Генетики та фізіології рослин	2414
3. Ботаніки та біології	2410
4. Лісового, садово-паркового господарства та кормовиробництва	2402
5. Рослинництво та біоенергетичних культур	2421
6. Селекція та насінництво	2124
7. Овочівництво та плодівництво	2524
8. Ентомології, фітопатології та захисту рослин	2408

ЗМІСТ

Виконавець	тема досліджень	ст.
<i>Доцент Дідур І.М.</i>		
Зюзько О. М.	ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СТРОКІВ ВНЕСЕННЯ АЗОТНИХ ДОБРІВ ПІД ЦУКРОВІ БУРЯКИ	8
Солоненко М.В.	ВПЛИВ КОМПЛЕКСНИХ ДОБРІВ НА ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ФОТОСИНТЕТИЧНОГО АПАРАТУ У ВИСОКО ІНТЕНСИВНИХ СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ	10
Гринчук І.О.	СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ АЗОТОМ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	12
Козутовська Н.А.	ВАПНУВАННЯ ҐРУНТУ ЯК ФАКТОР ЗНИЖЕННЯ УРАЖЕНОСТІ КОРЕНЕЇДОМ СУЧАСНИХ ГІБРИДІВ ЦУКРОВИХ БУР'ЯКІВ І ПІДВИЩЕННЯ ЇХ ПРОДУКТИВНОСТІ	14
Жучковська Я.Л.	ЗБАЛАНСОВАНЕ ЖИВЛЕННЯ ЦУКРОВИХ БУР'ЯКІВ	16
Гринчук І.О.	ЗБАЛАНСОВАНЕ ЖИВЛЕННЯ ЯРОГО РІПАКУ	19
<i>Професор Барвінченко В.І. та асистент Бронікова</i>		
Сидоренко Р.І.	ҐРУНТИ ХМІЛЬНИЦЬКО-ПОГРЕБИЩЕНСЬКОГО РАЙОНУ	22
Охріменко Г.О.	СУЧАСНИЙ СТАН ҐРУНТІВ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОЛІПШЕННЯ	23
<i>Доцент Поліщук М.І.</i>		
Б.М. Ковбасюк	ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРИЙОМІВ ВИРОЩУВАННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРОСА ЛОЗОВИДНОГО	24
Плаксії А.В.	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПЛИВУ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРЕНЕПЛОДІВ ЦУКРОВОГО БУР'ЯКА	26
Ямцун О.С.	ВПЛИВ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ ТА БІОЛОГІЧНОГО ПРЕПАРАТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	28
Схабовський С.М.	ВПЛИВ МІКРОДОБРИВА ВЕРМІСОЛ НА ІМУНІТЕТ СУНИЦІ СОРТУ «ELEGANCE»	31
Приймак Н. В.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МІКРОДОБРІВ РЕАКОМ П ЛЮС СУМІСНО З ГЕРБІЦИДАМИ В ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ	33
<i>Доцент Шкатула Ю.М.</i>		
Павлюк М. В.	АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТЕРИТОРІЇ ГАЙСИНСЬКОГО РАЙОНУ	34
Грумінська Т. С.	ЕКОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ТА СТІЙКІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЛАНДШАФТІВ ФГ «ФЛОРА А.А.» КРИЖОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ	37
Мищенко В. В.	ОСОБЛИВОСТІ ФЕНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ СОРГО ЗЕРНОВОГО ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕХНОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЙОГО ВИРОЩУВАННЯ	39
Подкоритова К. Ю.	ВПЛИВ ПОЗАКОРЕНЕВИХ ПІДЖИВЛЕНЬ КОМПЛЕКСНИМИ МІКРОДОБРИВАМИ НА ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ РЕДЬКИ ОЛІЙНОЇ	41

Наумчук Д. М.	СОРГО ЗЕРНОВЕ ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ ЗРНОВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ ЗМІНИ КЛІМАТУ ЛІСОСТЕПОВОЇ ЗОНИ	43
<i>Професор Чернецький В.М.</i>		
Печенюк Р.М.	МІНЕРАЛЬНА ВАТА - УНІКАЛЬНИЙ СУБСТРАТ ДЛЯ ОВОЧЕВИХ РОСЛИН	45
Кузьмич І.В.	ЩО КРАЩЕ ДЛЯ ЗАТІНЕННЯ РОСЛИН: ФАРБА ЧИ СІТКА?	47
<i>Доцент Чередниченко Л.І.</i>		
Сорочан Л.А.	РОЗРОБКА ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ САДЖАНЦІВ ВИНОГРАДУ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО	48
Поберезький С.Л.	ВПЛИВ СУБСТРАТІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ МАТОЧНИХ НАСАДЖЕНЬ АЙВИ В ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОМУ	50
Порик М.В.	ВПИЛВ ПЕРЕДСАДИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ЖИВЦІВ І МУЛЬЧУВАННЯ НА ВИХІД І ЯКІСТЬ САДЖАНЦІВ МАЛИНИ	51
Моргунський О.С.	ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ РОЗСАДИ СУНИЦІ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО	52
Котоній М.І.	ПРОДУКТИВНІСТЬ МАТОЧНИХ НАСАДЖЕНЬ ЯБЛУНІ ЗАЛЕЖНО ВІД СТИМУЛЮВАННЯ КОРЕНЕУТВОРЕННЯ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО	54
Чередниченко Володимир Миколайович		
Піпа Р.О.	ВПЛИВ РІСТРЕГУЛЮЮЧИХ РЕЧОВИН НА УРОЖАЙНІСТЬ ОГІРКА В УМОВАХ ДОСЛІДНОГО ПОЛЯ ВНАУ	55
Іванович О.М.	ПІДБІР СОРТИМЕНТУ КАПУСТИ БРОКОЛІ В УМОВАХ БОТАНІЧНОГО САДУ «ПОДІЛЛЯ»	56
Поліщук В.О.	ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ КАСЕТНОГО СПОСОБУ ВИРОЩУВАННЯ РОЗСАДИ НА УРОЖАЙНІСТЬ КАПУСТИ БРОКОЛІ В УМОВАХ БОТАНІЧНОГО САДУ «ПОДІЛЛЯ»	56
Штаба А.Г.	ПІДБІР СОРТІВ КАПУСТИ ЦВІТНОЇ ДЛЯ УМОВ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО	57
Браславський О.А.	ПІДБІР СОРТИМЕНТУ ОГІРКА ДЛЯ УМОВ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО	58
<i>Доцент Прокопчук В.М.</i>		
Зеленянський І.М.	ОСОБЛИВОСТІ НАСІННЕВОГО ТА ВЕГЕТАТИВНОГО РОЗМНОЖЕННЯ АКТИНІДІЇ (ACTINIDIA LINDL.) В УМОВАХ БОТАНІЧНОГО САДУ «ПОДІЛЛЯ»	59
Слепко Н.В.	ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ В ОЗЕЛЕНЕННІ ПАРКОВОЇ ЗОНИ ВНАУ КВІТНИКОВО- ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН РОДУ SPIRAEA L.	61
Баранова В.М.	ОЦІНКА ТА ВИКОРИСТАННЯ В ОЗЕЛЕНЕННІ ПОДІЛЛЯ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН РОДУ NOSTA TRATT.	63
Кирилюк Б.П.	ПЕРСПЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ В ОЗЕЛЕНЕННІ ПОДІЛЛЯ ДЕКОРАТИВНИХ ВИДІВ РОДУ РОДОДЕНДРОН (RHODODENDRON L.)	65

<i>Доцент Липовий В.Г.</i>		
<i>Рябошабко О.Л.</i>	ВПЛИВ ГУСТОТИ ТА ВИЖИВАНOSTI РОСЛИН КОРМОВИХ КУЛЬТУР ПРИ ПІСЛЯЖНИВНОМУ ЇХ ВИРОЩУВАННІ	67
<i>Онищук І.В.</i>	ВПЛИВ СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ НА РІСТ І РОЗВИТОК РОСЛИН ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ	68
<i>Доцент Чоловський Ю.М.</i>		
<i>Панцирева Г.В., Кушта Д.В.</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ІНОКУЛЯЦІЇ НАСІННЯ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ЛЮПИНУ БІЛОГО В ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ	70
<i>Асистент Матусяк М.В.</i>		
<i>Малюта Ю.В.</i>	ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ ЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ	71
<i>Сивоплясов О. В.</i>	НЕДЕРЕВНА ПРОДУКЦІЯ ЛІСУ ЯК ОСНОВНИЙ КРИТЕРІЙ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ	73
<i>Доцент Поліщук І.С.</i>		
<i>Темченко М.О.</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ПОСАДКАХ КАРТОПЛІ	76
<i>Свічкалоп Є.О.</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ПРЕПАРАТІВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ КАРТОПЛІ	80
<i>Мешкова О.О.</i>	ПРОДУКТИВНІСТЬ НАСІННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ	82
<i>Пороховник І. І.</i>	СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА СОНЯШНИКУ В УКРАЇНІ	83
<i>Швець Р.В.</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ ОБРОБКИ НАСІННЯ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ ПОЛІМІКСОБАКТЕРИНУ І АГРОФЛОМ В УМОВАХ ДОСЛІДНО ПОЛЯ ВНАУ	85
<i>Голуб І. Г.</i>	ВПЛИВ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА УДОБРЕННЯ НА УРОЖАЙНІСТЬ ЯРОГО РІПАКУ	87
<i>Професор Квітко Г.П.</i>		
<i>Сауляк О.М.</i>	АГРОКЛІМАТИЧНІ УМОВИ ВИРОЩУВАННЯ СОЧЕВИЦІ ХАРЧОВОЇ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО	89
<i>Страшевська К.В.</i>	КОРМОВА ПРОДУКТИВНІСТЬ ЧИНИ ПОСІВНОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ДОБРИВ ТА НОРМ ВИСІВУ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО	91
<i>Романенко М.С.</i>	ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ УРОЖАЮ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКІВ, СТРОКІВ СІВБИ ТА СОРТУ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЗОНИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	93
<i>Професор Демидась Г.І.</i>		
<i>Квітко М.Г.</i>	ВАПНУВАННЯ ҐРУНТУ ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ КОРМОВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ЛЮЦЕРНИ ПОСІВНОЇ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО	96
<i>Доцент Паламарчук В.Д.</i>		
<i>Захарчук В.В.</i>	ВПЛИВ МІКРОЕЛЕМЕНТІВ НА ОНТОГЕНЕЗ ТА	98

	ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ	
Паламарчук О.Д. Костенко М.В.	ГУСТОТА ЯК ФАКТОР ПРОДУКТИВНОСТІ КУКУРУДЗИ	101
Костенко М.В. Паламарчук О.Д.	ВПЛИВ ДОБРИВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ КУКУРУДЗИ	102
<i>Доцент Мазур О.В.</i>		
Ставнійчук А.О.	ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗА ЦІННИМИ ГОСПОДАРСЬКИМИ ОЗНАКАМИ	104
Мундір І.О.,	ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗА ЕЛЕМЕНТАМИ СТРУКТУРИ ВРОЖАЮ ТА РІВНЕМ ЗБИРАЛЬНОЇ ВОЛОГОСТІ	106
Кушта Д.В.	СЕЛЕКЦІЯ СОЇ НА АДАПТИВНІСТЬ, ПЛАСТИЧНІСТЬ ТА СТАБІЛЬНІСТЬ	108
Грумінська Т.С.	ВИВЧЕННЯ КОРЕЛЯЦІЙНОГО І РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ У СОРТІВ РОСЛИН СОЇ	110
Близнюк В.М.	ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА СОРТІВ РОСЛИН СОЇ ЗА ЕЛЕМЕНТАМИ СТРУКТУРИ ВРОЖАЮ	113
Андрійчук Я.І.	ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА ЕЛЕМЕНТАМИ СТРУКТУРИ ВРОЖАЮ	115
<i>Старший викладач Максимов А.М.</i>		
Боровик В.М	ПРОДУКТИВНІСТЬ ЯРОГО РІПАКУ ЗАЛЕЖНО ВІД БІОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СОРТІВ ТА НОРМ ДОБРИВ	117
Вотик В.О.	ВПЛИВ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ РІДКИМ ДОБРИВОМ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОЇ	119
Чернецька Є.В.	СУЧАСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДОСЛІДЖУВАНИХ ФОРМ ГОРОХУ	120
Босюк К.А.	ПРОДУКТИВНІСТЬ ЯРОГО РІПАКУ ЗАЛЕЖНО ВІД БІОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СОРТІВ ТА НОРМ ДОБРИВ	122
Кушнір А.В.	ВПЛИВ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	125
Жучковська Я.Л.	ІНОКУЛЯЦІЯ – ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ УРОЖАЙНОСТІ І ПРОДУКТИВНОСТІ СОЇ	126
<i>Професор Мамалига В.С.</i>		
Савчинський Т.І.	ТЕОРІЇ ПОХОДЖЕННЯ ЖИТТЯ НА ЗЕМЛІ	129
Охріменко Г. О	ГЕНЕТИЧНО-МОДИФІКОВАНІ ОРГАНІЗМИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	131
Копитчук Ю.М.	ОЦІНКА ТА СТВОРЕННЯ ВИХІДНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ ЛЮЦЕРНИ ПОСІВНОЇ В УМОВАХ ПІДВИЩЕНОЇ КИСЛОТНОСТІ ҐРУНТІВ	132
Кривулько М.В	РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ СХРЕЩУВАННЯ МІЖВИДОВИХ ГІБРИДІВ КАРТОПЛІ	134
Сидоренко Р.В	ВПЛИВ ГЕННО-РЕГУЛЯТОРНОЇ СИСТЕМИ НА МЕХАНІЗМИ СТАРІННЯ ЛЮДИНИ	135
Дерун Д.А	ФІТОГОРМОНИ І ЇХ ВПЛИВ НА РІСТ ТА РОЗВИТОК РОСЛИН	137
<i>Доцент Голюк Ю.В.</i>		
Горпинюк К. А	ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ЦИТРУСОВИХ	138
Чопик С.А.	СПОСОБИ РОЗМНОЖЕННЯ ОЖИНИ	141

Вовк О.О
Василько
Рибачок
Мельник
Боровик
Савицька
Жучковська
Наумік А.
Солоненко
Козутовська
Солоненко
Ямнюк С.
Мельник
Дзигаленко
Калайниченко
Конозюк М.
Стасюк О.
Гнатюк О.

101	Вовк О.О.	ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТИВУВАННЯ АВОКАДО	144
	Васильков О. В.	ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ВИНОГРАДУ	146
102	Рибачок В.В.	СОЛЕСТИЙКІСТЬ РОСЛИН	148
	Мельник В.І.	СПОКІЙ РОСЛИН. СПОСОБИ ЙОГО ПОРУШЕННЯ	150
<i>Доцент Вергелес П.М.</i>			
104	Боровик В.М	ОБМЕЖЕНО ПОШИРЕНІ БУР'ЯНИ. АМБРОЗИЯ ПОЛИНОЛИСТА	153
<i>Доцент Окрушко С.Є.</i>			
106	Савицька А.М.	АМБРОЗИЯ ПОЛИНОЛИСТА – НЕБЕЗПЕЧНИЙ ДЛЯ ЛЮДИНИ ТА ДОВКІЛЛЯ БУР'ЯН	155
108	Жучковська Я.Л.	БОРОТЬБА З БУР'ЯНАМИ В ПОСІВАХ СОЇ	157
110	Наумік А.В.	ПОДОРОЖНИК ВЕЛИКИЙ - PLANTAGO MAJOR	160
	Солоненко Г.В.	ФІТОЦЕНОТИЧНИЙ КОНТРОЛЬ БУР'ЯНІВ	161
113	<i>Асистент Колісник О.М.</i>		
115	Козутовська Н.А	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	164
	Солоненко М.В.	БІОІНФОРМАТИКА	166
117	Ямнюк О.С..	ІНТЕГРОВАНІЙ ІННОВАЦІЙНО - ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ З ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	168
119	<i>Асистент Ватаманюк О.В.</i>		
	Мельник Ю. В.	ВІРУС ЕБОЛА	171
120	Дзигаленко С.В.	ДИВОВИЖНІ РОСЛИНИ	172
	Калашник М.М.	РОСЛИННІ МЕТАМОРФОЗИ	174
122	Конозюк М.О	ВІТАМІНИ ЇХ РОЛЬ В ЖИТТІ ЛЮДЕЙ	176
	Стасюк О.Д.	КАКТУСИ	177
<i>Доцент Кавун Є.М.</i>			
125	Гнатюк О.М.	ВРАЖЕННЯ ОМЕЛОЮ БІЛОЮ (VISCUM ALBUM L.) ЕНЕРГЕТИЧНИХ ВИДІВ ВЕРБИ ТА ТОПОЛІ	178

ВРАЖЕННЯ ОМЕЛОЮ БІЛОЮ (*VISCUM ALBUM L.*) ЕНЕРГЕТИЧНИХ ВИДІВ ВЕРБИ ТА ТОПОЛІ

Гнатюк О.М., аспірант

Кавун Е.М., доцент, кандидат біологічних наук

Вінницький національний аграрний університет

Омела біла є типовим напівпаразитом листяних порід дерев. Завдяки швидким темпам захоплення омелою нових видів дерев, а також її територіальне розповсюдження підняло питання більш глибокого вивчення даних процесів, що надасть можливість краще зрозуміти процес поширення напівпаразита і знайти шляхи його призупинення [1].

Омела біла поширюється насінням, яке переноситься птахами, в основному омелюхами виду *Bombucilla garrulous*) та різними видами роду дроздів (*Turdus*). Основними передумовами, що роблять можливим проростання насіння омели є показники вологості та температури повітря. Птахи, що переносять насіння омели білої часто сідають на верхні частини гілок і насіння потрапляє у сприятливі для проростання умови [3].

Уражаються омелою білою перш за все дерева із добре розвиненою та освітленою кроною, а щільні масиви дерев, які ростуть у висоту і не формують розвиненої крони омелою вражаються важче [2,4].

Поширення омели білої на окремо взятому дереві може відбуватися наступними способами:

- Перенесення птахами (за допомогою клейкої речовини вісцину, що міститься в плодах насіння прилипає до дзьоба або лап пташки, яка зчищаючи його на іншій гілці дає можливість насінню прорости)
- За допомогою гаусторій (видозмінені корені омели білої, які проростаючи вздовж гілки рослини-хазяїна дозволяють формуватися новим кущам напівпаразита на певній відстані від основного куща)
- За допомогою вісцину (насіння, яке не було з'їдене птахами виходить із плода та завдяки тягучій речовині опускається на нижче розташовану гілку дерева-хазяїна).

На формування популяції омели білої на окремо на взятому дереві впливають наступні фактори:

1. Оточуюче середовище. При наявності омели на сусідніх деревах того самого або інших видів (підвидів) різко підвищує ймовірність його враження. Хоча, деякі види залишаються не ураженими при високому, або навіть катастрофічному рівні ураження сусідніх дерев, але інших видів.
2. Вік дерева. Омелою переважно уражаються дерева середнього віку та старі. Це пов'язано із зменшенням з віком захисних механізмів у дерева-хазяїна
3. Освітленість впливає на розповсюдження, у густій кроні кущі омели більш розріджені, у лісі омела практично не поширюється.

4. Форма крони. Як правило омела займає усю крону, але в деяких випадках має тенденцію розміщуватися ближче до стовбура (тополя пірамідальна, верба плакуча)
  5. Загальна кількість кущів омели та їх вік. Збільшення загальної кількості кущів омели білої та збільшення їх віку на дереві-хазяїні збільшує ймовірність її подальшого розповсюдження як в кроні конкретного дерева, так і на тих, що знаходяться поряд. Це пов'язано з тим, що насіння починає продукуватися на кущах омели з 3-4 років, а кількість насіння зростає з віком.
  6. Особливість проростання. Для деяких видів дерев характерне одночасне проростання в їх кроні багатьох кущів омели омели (ясен, горіх чорний), тоді як для інших дерев у кроні тривалий час може бути присутній лише один кущ омели (тополя пірамідальна, верба плакуча, верба ламка). Для таких дерев як тополя чорна, клен цукровий, липа серцелиста – відмічається потужна інвазія і поширення омели з нижньої та центральної частин крони до периферії за рахунок розростання гаусторій.
  7. Фізіологічне потовщення гілок у місці проростання також має свої особливості. Для одних видів воно дуже істотне (Клен цукровий), для інших майже не помітне (Тополя чорна, Псевдоакація)
  8. Стійкість дерев до омели дуже істотно відрізняється. Тополя чорна та липа серцелиста може витримати сотні кущів омели у своїй кроні без відмирання гілок. Добре витримує інвазію омели глід, його гілки практично не всихають, тоді як горобина може загинути вже при наявності 3-4 кущів, а верба плакуча 15-20.
  9. Елімінація омели з дерев відбувається за рахунок руйнування та відмирання гілок дерева-хазяїна за рахунок зміни обмінних процесів у місці прикріплення омели, та підсилення транспірації. Друга причина – надмірна додаткова вага омели, що призводить до обламування гілок, що підсилюється під дією сильного вітру або під час обмерзання взимку.
- Отже, процес інвазії омели білої є досить складним, він залежить від значної кількості факторів та потребує подальшого ретельного вивчення. Процеси інвазії на різних видах значно відрізняються.

Список використаних джерел

1. Бейлин И.Г. Цветковые паразиты и полупаразиты / И.Г. Бейлин. – Москва, 1968. – 198 с.
2. Кохно М.А. До біології омели білої. – К.: Вид-во АН УРСР, 1960. – 32с.
3. Таран Н. Ю. Фізіологічне обґрунтування методів профілактики розповсюдження та боротьби з омелою білою у лісопаркових ландшафтах / Н. Ю. Таран, Л. М. Бацманова, А. О. Мелешко, В. З. Улинець, О. В. Лукаш. – К.: Ленвіт, 2007. – 51 с.
4. Шевченко С.В. Лісова фітопатологія / С.В. Шевченко – Львів, видавництво Львівського лісотехнічного інституту, 1978. – С.318.